

Transportstyrelsens föreskrifter om ackreditering av kontrollorgan, kontroll och plombering av färdskrivare samt installationsskylt;

TSFS 2013:3

Utkom från trycket
den 8 februari 2013

beslutade den 23 januari 2013.

VÄGTRAFIK

Transportstyrelsen föreskriver följande med stöd av 6 § förordningen (1993:185) om arbetsförhållanden vid vissa internationella vägtransporter, 10 kap. 16 § förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m. och 3 § förordningen (2011:811) om teknisk kontroll.

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om krav på kontrollorgan för att bli ackrediterade för kontroll av färdskrivare enligt förordningen (1993:185) om arbetsförhållanden vid vissa internationella vägtransporter, den europeiska överenskommelsen av den 1 juli 1970 om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) och förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m. Föreskrifterna innehåller även bestämmelser om plombering och kontroll av färdskrivare samt bestämmelser om installationsskylt som avses i rådets förordning (EEG) nr 3821/85 av den 20 december 1985 om färdskrivare vid vägtransport¹ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93².

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

kontroll periodisk besiktning eller besiktning vid installation eller reparation av färdskrivare enligt rådets förordning (EEG) nr 3821/85

¹ EGT L 370, 31.12.1985, s. 8 (Celex 31985R3821).

² EUT L 218, 13.8.2008, s. 30 (Celex 32008R0765).

<i>kontrollorgan</i>	organ som ackrediterats för uppgifter enligt förordningen (1993:185) om arbetsförhållanden vid vissa internationella vägtransporter eller förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m.
<i>montör</i>	person som inom kontrollorganet har tilldelats behörighet att utföra kontroll av färdskrivare enligt dessa föreskrifter
<i>tillverkare</i>	varje fysisk eller juridisk person som tillverkar en färdskrivare eller som låter konstruera en färdskrivare och saluför den, i eget namn eller under eget varumärke
<i>tillverkarens representant</i>	varje fysisk eller juridisk person som är etablerad inom den europeiska gemenskapen och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter

De beteckningar som i övrigt används i föreskrifterna har samma betydelse som i förordningen (1993:185) om arbetsförhållanden vid vissa internationella vägtransporter, rådets förordning (EEG) nr 3821/85, förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m., lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll och förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll.

2 kap. Krav för ackreditering av kontrollorgan

1 § Ackreditering av verkstäder ska ske enligt 4 kap. 3 § förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m. eller av annat organ inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som uppfyller motsvarande krav.

Ackreditering kan meddelas enligt en eller flera av bilagorna 1 och 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85 samt underbilagorna 1 och 1 B till AETR.

2 § Ett kontrollorgan ska uppfylla kraven för kontrollorgan typ C enligt standarden SS-EN ISO/IEC 17020:2012.

Kontroll får utföras av en och samma montör inom ett kontrollorgan som utfört installation, service, reparation m.m.

3 § Ett ackrediterat kontrollorgan för färdskrivare ska ha en säkerhetsrutin som beskriver hur kraven i 5–10 §§ i tillämpliga delar ska uppfyllas. Rutinen ska vara dokumenterad.

Kontrollorgan ackrediterat för verksamhet med färdskrivare enligt bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85 och underbilaga 1 B till AETR ska göra en riskanalys utifrån sin verksamhet att hantera digitala färdskrivare och verkstadskort. I analysen ska kontrollorganet identifiera säkerhetsrisker och vidta lämpliga skyddsåtgärder.

Inom kontrollorganet ska det finnas en säkerhetsansvarig person som utsetts för att ansvara för tillämpningen av dessa säkerhetsrutiner och rapportering av eventuella incidenter.

4 § Kontrollorganets ledning, utsedda ansvariga och montörer ska ha tillräckliga kunskaper om färdskrivarsystemet och verksamheten rörande informationssäkerhet, utrustningens funktion, kontrollmetoder samt syftet med kontrollerna.

Kontrollorganet ska se till att fortlöpande ha tillgång till information från tillverkaren eller tillverkarens representant om tekniska förändringar av färdskrivarsystemet.

5 § Ett verkstadskort ska innehålla organisations- eller filialnummer och adress till verkstaden där kontroll utförs.

6 § Test- eller plomberingsutrustning, installationsskyltar och verkstadskort ska förvaras på ett säkert sätt och i ett låst utrymme när de inte används. Om ett plomberingsverktyg kommer bort, ska Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll underrättas omedelbart.

Verkstadskortets PIN-kod ska förvaras åtskild från verkstadskortet.

7 § För tilldelning och återlämnande av verkstadskort gäller följande.

1. Kontrollorganet får tilldela en montör ett tidigare återlämnat verkstadskort.

2. Kontrollorganets ansvarige för hantering av verkstadskort och montören ska kvittera tilldelning och återlämnande av verkstadskort med datum och namnteckning.

8 § För användning av verkstadskort gäller följande.

1. Verkstadskortet ska användas av kontrollorganet inom den kontrollverksamhet som de är ackrediterade för.

2. Verkstadskortet får även användas av kontrollorganet när det krävs för att utföra inställningar av parametrar som inte påverkar färdskrivarens funktion enligt bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85 eller underbilaga 1 B till AETR.

3. I de fall verkstaden tillhandahåller tjänster för kopiering av färdskrivardata till företag ska verkstaden till detta endast använda transportföretagets företagskort; verkstadskort får inte användas till sådan kopiering.

4. Information om varje utförd kontroll som lagrats på respektive montörs verkstadskort ska kopieras så ofta att inga data förloras. Kopierade data ska lagras i ett externt lagringsmedia i minst två år. Informationen ska på begäran överlämnas till kontrollmyndigheten.

5. Om en montör missbrukar eller på annat sätt hanterar sitt verkstadskort eller PIN-kod i strid med bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85 eller underbilaga 1 B till AETR ska kontrollorganet omedelbart se till att montören lämnar tillbaka verkstadskortet.

9 § För ett ackrediterat kontrollorgan gäller följande.

1. Kontrollorganet får inte utföra kontroll av färdskrivare på fordon som företaget eller dess moder-, dotter- eller systerbolag äger eller innehar nyttjanderätt till och som de använder i transportverksamhet som omfattas av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 av den 15 mars 2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet och om ändring av rådets förordningar (EEG) nr 3821/85 och (EG) nr 2135/98 samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3820/85³ eller underbilagorna 1 och 1 B till AETR.

2. En montör som äger, har nyttjanderätt till eller använder ett sådant fordon som avses i 1, får inte utföra kontroll av färdskrivaren på fordonet.

3. Kontroll av färdskrivare på andra fordon än de som avses i 1 och 2 får utföras under förutsättning att bestämmelserna i bilaga 1 kapitel VI eller i bilaga 1 B kapitel VI till förordning (EEG) nr 3821/85 är uppfyllda eller underbilagorna 1 och 1 B till AETR.

10 § Kontrollorganet ska se till att färdskrivaren och dess komponenter hanteras och förvaras på ett sådant sätt att risken för manipulation minimeras.

3 kap. Krav på kontrollutrustning

1 § Fordonets karakteristiska koefficient (W) ska bestämmas med lämplig utrustning när fordonet körs på en provsträcka som är minst 1 000 meter.

Om mätning av (W) kan göras med jämförbar noggrannhet och precision får en kortare provsträcka användas eller mätningen utföras med en annan lämplig kontrollutrustning.

2 § Hjulens effektiva omkrets på den axel eller de axlar som genererar den karakteristiska koefficienten (W) ska bestämmas som medelvärdet av den effektiva omkretsen på samtliga sådana hjul när hjulen roterar minst tre varv. Omkretsen får vid en periodisk kontroll avvika med högst två procent från den omkrets som är angiven på installationsskylten.

Om mätningen av den effektiva omkretsen kan göras med jämförbar noggrannhet och precision, får en annan lämplig kontrollmetod användas.

3 § Utrustningen för att kontrollera färdskrivare och provsträckor ska medge att angivna parametrar kan fastställas med de största tillåtna toleranser som anges i 4–7 §§.

4 § Utrustningen för att fastställa provsträckan vid reparation genererad i provbänk får inte överstiga största tillåtna tolerans på 0,1 procent. Vid kontroll får den största tillåtna toleransen inte överstiga 0,2 procent.

³ EUT L 102, 11.4.2006, s. 1 (Celex 32006R0561).

5 § Provbänken för genererad hastighet ska steglöst kunna generera alla hastigheter inom färdskrivarens visnings- och registreringsområde med största tillåtna tolerans inom $\pm 0,3$ km/tim.

6 § Utrustningen för att fastställa fordonets karakteristiska koefficient (W) ska kunna bestämmas med en tolerans på högst 0,3 procent.

7 § Utrustningen för att kontrollera färdskrivarens klocka ska kunna fastställas med en tolerans på högst tolv sekunder/dygn.

8 § Utrustning enligt 4–7 §§ för att kontrollera provsträcka och hastighet samt för att mäta elektriska impulser ska vara spårbart kalibrerad enligt tillverkarens anvisningar, minst en gång inom varje tolv månadersperiod.

4 kap. Generella krav vid kontroll av färdskrivare

1 § En färdskrivare ska installeras, kontrolleras och repareras enligt de metoder som anges av tillverkaren eller tillverkarens representant.

2 § En färdskrivare ska kontrolleras med avseende på dess förmåga att korrekt visa och registrera tillryggalagd sträcka, hastighet och tid inom de toleransgränser som anges i avsnitt f 1–3 i kapitel III i bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 2 och 3 i kapitel III i bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt f 1–3 i kapitel III i underbilaga 1 till AETR eller avsnitt 2 och 3 i kapitel III i underbilaga 1 B till AETR.

Kontroll av registrerad sträcka ska för färdskrivare enligt bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85 samt underbilaga 1 till AETR utföras över en genererad provsträcka som är 10 000 meter lång. Provsträckan får utökas med jämnt antal 10 000 meter.

3 § En färdskrivare ska kontrolleras med avseende på dess förmåga att registrera kör- och vilotider i enlighet med artikel 15.3 till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt C 4 i kapitel III i bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 4 i kapitel III i bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85, artikel 12.3 i bilagan till AETR, avsnitt C 4 i kapitel III i underbilaga 1 till AETR eller avsnitt 4 i kapitel III i underbilaga 1 B till AETR.

4 § En färdskrivares övriga funktioner ska kontrolleras enligt kraven i kapitel II i bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85 och kapitel II i underbilaga 1 B till AETR. Krav 012 behöver dock inte kontrolleras.

5 § En färdskrivare ska kontrolleras så att det inte finns anordningar som felaktigt kan påverka dess funktion.

5 kap. Kontroll vid installation av färdskrivare

1 § Uppmätning av fel vid provning och kontroll ska genomföras under de förutsättningar som anges i avsnitt 4 i kapitel VI i bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 5 i kapitel VI i bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 4 i kapitel VI i underbilaga 1 till AETR eller avsnitt 5 i kapitel VI i underbilaga 1 B till AETR.

2 § En färdskrivare som uppfyller kraven efter provning och kontroll ska plomberas i enlighet med 8 kap. 1 § och en installationsskylt ska anbringas enligt 9 kap. 1 §.

6 kap. Periodiska kontroller

1 § En okulär kontroll ska genomföras för att se om föreskrivna plomberingar finns och är intakta samt att färdskrivarutrustningen i övrigt inte varit utsatt för åverkan eller manipulation enligt avsnitt 4 i kapitel V i bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 3 i kapitel V och avsnitt 4 i kapitel VI i bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 4 i kapitel V i underbilaga 1 eller avsnitt 3 i kapitel V och avsnitt 4 i kapitel VI i underbilaga 1 B till AETR.

2 § Kontroll och uppmätning av fel vid provning av färdskrivare ska ske enligt förordningen (1993:185) om arbetsförhållanden vid vissa internationella vägtransporter och 4 kap. förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m. Kontroller ska utföras i enlighet med avsnitt 3 och 4 i kapitel VI i bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 4 och 5 i kapitel VI i bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 3 och 4 i kapitel VI i underbilaga 1 till AETR eller avsnitt 4 och 5 i kapitel VI i underbilaga 1 B till AETR.

3 § En färdskrivare som uppfyller kraven efter en periodisk kontroll ska plomberas enligt 8 kap. 1 § och installationsskylten ska ersättas med en ny enligt 9 kap. 1 §.

7 kap. Kontroll vid reparation av färdskrivare

1 § En färdskrivares förmåga att visa och registrera sträcka, hastighet och tid ska kontrolleras med en utrustning som uppfyller kraven i 3 kap.

2 § En färdskrivares förmåga att visa och registrera hastighet ska kontrolleras i minst tre punkter jämnt fördelade inom färdskrivarens visnings- och registreringsområde.

3 § Resultaten av de kontroller som avses i 4 kap. 2 och 3 §§ ska för färdskrivare enligt bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85 samt underbilaga 1 till AETR registreras på ett diagramblad som arkiveras tillsammans med kontrollorganets kontrollrapport.

8 kap. Plombering

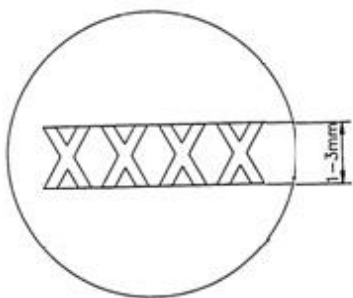
1 § Efter varje kontroll ska färdskrivaren plomberas med kontrollorganets plomberingsmärke i enlighet med avsnitt 4 och 5 i kapitel V i bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 3 i kapitel V i bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85, avsnitt 4 och 5 i kapitel V i underbilaga 1 till AETR eller avsnitt 3 i kapitel V i underbilaga 1 B till AETR.

2 § Plomberingen ska vara utförd så att den blir beständig och ska vara av ett material som inte påverkas av fordonets användning. Den ska inte kunna brytas utan verktyg.

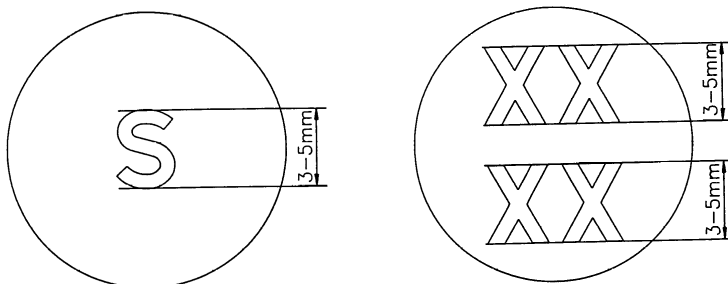
Plomberingen ska utgöras av plomb med eller utan plomberingstråd. Plomben ska ha en eller två ytor för plomberingsmärke och vara utformad så att plomben kan fästas på ett säkert och varaktigt sätt.

3 § Varje plomberingsverktyg för mekanisk plombering ska avge ett identifieringsmärke på plomben enligt figurerna nedan. Med XXXX i figurerna avses den unika sifferkombination som Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll meddelat verkstaden och som Transportstyrelsen underlättats om.

Figur 1 *Plomb med en sida*

Figur 2 *Plomb med två sidor*

Framsida

Baksida

9 kap. Installationsskylt

1 § Som bevis på att en färdskrivare har kontrollerats enligt bilaga 1 eller 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85 eller enligt underbilaga 1 eller 1 B till AETR ska en installationsskylt enligt artikel 12.4 i förordning (EEG) nr 3821/85 monteras.

2 § Om det vid en kontroll av en färdskrivare upptäcks brister i färdskrivarutrustningen, ska montören avlägsna och förstöra installationsskylten.

3 § Installationsskylten får inte avlägsnas eller på annat sätt göras oläslig, utom i de fall som avses i 2 och 4 §§.

Vägkontroll

4 § Om en kontrolltjänsteman vid en vägkontroll enligt 7 kap. 9 § 3 förordningen (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m. finner att en färdskrivare har brister eller om färdskrivaren inte kontrollerats inom föreskriven tid enligt 4 kap. 5 § samma förordning, ska installations-skylten avlägsnas ur fordonet och förstöras. En borttagen installationsskylt ska inte ersättas med någon ny.

5 § Vid kontroll enligt 4 § ska kontrolltjänstemannen påpeka de brister som endast är av ringa betydelse för fordonets förare, med hänvisning till artikel 16.1 i förordning (EEG) nr 3821/85. Tjänstemannen ska även kontrollera att det finns en installationsskylt och dess skick. Detsamma gäller föreskrivna plomberingar för färdskrivaren.

10 kap. Krav på dokumentation, intyg och hantering av data och information

Intyg

Intyg vid reparation m.m.

1 § Sådana intyg som avses i avsnitt 1 i kapitel VI i bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85 får utfärdas av ett kontrollorgan som ackrediterats för kontroll i samband med reparation av färdskrivare eller, i fråga om en ny enhet, av tillverkaren eller tillverkarens representant.

Vad som sägs i första stycket gäller även för intyg som avses i avsnitt 1 i kapitel VI i underbilaga 1 till AETR.

Intyg om data som inte är nedladdningsbara

2 § I de fall då det inte är tekniskt möjligt att kopiera färdskrivardata, ska kontrollorganet styrka detta genom ett intyg som avses i avsnitt 6 i kapitel VI i bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85. Intyget ska överlämnas till fordonets ägare eller nyttjanderättsinnehavare och en kopia av intyget ska sparas av kontrollorganet i minst två år.

Vad som sägs i första stycket gäller även för intyg som avses i avsnitt 1 i kapitel VI i underbilaga 1 B till AETR.

Kontrollrapport

3 § Kontrollorganet ska redovisa resultatet av varje utförd kontroll i en kontrollrapport på en blankett som Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll har fastställt. I kontrollrapporten ska kontrollorganet även ange om

det förekommit brutna plomberingar, manipulation, konflikter i rörelsedata och händelser eller fel.

4 § En kontrollrapport ska, utöver vad som sägs i 3 §, upprättas i de fall då en plombering av färdskrivarutrustning måste brytas men där de genomförda reparationsåtgärderna inte har påverkat fordonets karakteristiska koefficient (W).

5 § Om en rörelsegivare till en färdskrivare enligt bilaga 1 till förordning (EEG) nr 3821/85 måste bytas, ska fordonets karakteristiska koefficient (W) mätas upp och dokumenteras i en kontrollrapport.

Kopiering och lagring av uppgifter

6 § Kontrollorganet ska ha tillgång till ett fysiskt skydd som säkerställer att kopierade data från färdskrivaren eller verkstadskort inte utan avsevärd svårighet kan röjas eller förvanskas.

7 § Kontrollorganet ska såväl före som efter kontrollen spara diagramblad för färdskrivare enligt bilaga 1 och utskrifter för i färdskrivaren lagrade tekniska data för färdskrivare enligt bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85 och underbilagorna 1 och 1 B till AETR. Diagrambladen och utskrifterna ska sparas tillsammans med en kopia av kontrollrapporten i minst två år.

8 § För kontroll av en färdskrivare enligt bilaga 1 B till förordning (EEG) nr 3821/85 eller underbilaga 1 B till AETR gäller följande.

1. Om en fordonsenhet behöver repareras eller bytas ut, ska kontrollorganet kopiera färdskrivardata ur fordonsenheten till ett externt lagringsmedium i samband med reparationen eller utbytet.

2. Kontrollorganet ska informera transportföretag som kan identifieras om att deras färdskrivardata finns hos kontrollorganet. På begäran från transportföretaget ska kopierade data överföras till företaget utan oskäligt dröjsmål. Kopierade data sparas av kontrollorganet under minst två år.

3. Kopierade färdskrivardata som inte sänds till transportföretaget enligt 2 ska förvaras på ett sådant sätt att risken för att den förvanskas eller förloras i händelse av brand, stöld eller liknande minimeras. Om data inte har efterfrågats inom två år får den förstöras.

4. Kontrollorganet ska överlämna kontrollrapport, lagrade färdskrivardata eller annan relevant information om utförda kontroller på begäran av polisman, bilinspektör eller behörig kontrolltjänsteman på Transportstyrelsen med särskilt förordnande.

11 kap. Krav på särskilda åtgärder när verksamheten upphör

1 § Om ett kontrollorgan upphör med sin verksamhet, ska samtliga verkstadskort snarast återsändas till Transportstyrelsen.

2 § Om kontrollorganet har kopierade färdskrivardata som inte lämnats till sin ägare, ska detta göras innan verksamheten upphör. Data som återstår ska raderas omgående.

3 § Om verksamheten slås samman med ett annat organ som är ackrediterat för kontroll av digitala färdskrivare ska lagrade färdskrivardata överföras till det kontrollorgan som är verksamt efter sammanslagningen.

12 kap. Undantag

1 § Undantag från dessa föreskrifter prövas av Transportstyrelsen efter samråd med Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll.

Denna författning träder i kraft den 1 mars 2013, då Vägverkets föreskrifter (VVFS 2005:80) om ackreditering av kontrollorgan samt kontroll av färdskrivare och Vägverkets föreskrifter (VVFS 2005:134) om installationsskylt för och plombering av färdskrivare ska upphöra att gälla.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Arne Classon
(Väg- och järnvägsavdelningen)